

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (deseti senat)

z dne 16. februarja 2023*

„Predhodno odločanje – Azilna politika – Uredba (EU) št. 604/2013 – Merila in mehanizmi za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito – Člen 6(1) – Največja korist otroka – Člen 16(1) – Vzdrževana oseba – Člen 17(1) – Diskrecijska klavzula – Izvajanje države članice – Državljanica tretje države, ki je noseča ob vložitvi svoje prošnje za mednarodno zaščito – Zakonska zveza – Zakonec, ki uživa mednarodno zaščito v zadevni državi članici – Odločba o zavrnitvi obravnave prošnje in predaji prosilke v drugo državo članico, ki se šteje za odgovorno za to prošnjo“

V zadevi C-745/21,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo rechtbank Den Haag (sodišče v Haagu, Nizozemska) z odločbo z dne 29. novembra 2021, ki je na Sodišče prispela 2. decembra 2021, v postopku

L. G.

proti

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,

SODIŠČE (deseti senat),

v sestavi D. Gratsias, predsednik senata, E. Regan (poročevalec), predsednik petega senata, in Z. Csehi, sodnik,

generalna pravobranilka: T. Čapeta,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za L. G. F. van Dijk in A. Khalaf, advocaten,
- za nizozemsko vlado K. Bulterman in H. S. Gijzen, agenta,
- za Evropsko komisijo L. Grønfeldt in F. Wilman, agenta,

* Jezik postopka: nizozemščina.

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalne pravobranilke, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 16(1) Uredbe (EU) št. 604/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državljan tretje države ali oseba brez državljanstva (UL 2013, L 180, str. 31; v nadaljevanju: Uredba Dublin III).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med državljanke tretje države in staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (državni sekretar za pravosodje in varnost, Nizozemska; v nadaljevanju: državni sekretar) glede odločbe slednjega, da zavrne obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo je vložila ta državljanke, in jo preda Republiki Litvi, ker je ta druga država članica odgovorna za obravnavanje te prošnje.

Pravni okvir

Pravo Unije

Uredba (EU) št. 343/2003

- 3 Člen 15 Uredbe sveta (ES) št. 343/2003 z dne 18. februarja 2003 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za azil, ki jo v eni od držav članic vloži državljan tretje države (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 6, str. 109) (v nadaljevanju: Uredba Dublin II), ki je v poglavju IV te uredbe, naslovljenem „Humanitarna določba“, je v odstavku 2 določal:

„V primeru, da je oseba odvisna od pomoči druge osebe zaradi nosečnosti ali novorojenega otroka, resne bolezni, hude invalidnosti ali starosti, države članice običajno prosilca za azil obdržijo skupaj ali združijo s sorodnikom, ki se nahaja na ozemlju ene od držav članic, pod pogojem, da so družinske vezi obstajale že v izvorni državi.“

- 4 Uredba Dublin II je bila 19. julija 2013 razveljavljena in nadomeščena z Uredbo Dublin III.

Uredba Dublin III

- 5 Člen 2 Uredbe Dublin III, naslovljen „Opredelitve pojmov“, iz poglavja I Uredbe Dublin III, naslovljenega „Predmet urejanja in opredelitve pojmov“, določa:

„V tej uredbi:

[...]

(g) ‚družinski člani‘ pomenijo, kolikor je družina že obstajala v državi izvora, naslednje člane družine prosilca, ki so prisotni na ozemlju držav članic:

- zakonca prosilca ali njegovega zunajzakonskega partnerja v trajnem razmerju, kadar so v skladu s pravom ali prakso zadevne države članice v okviru njenega prava o državljanih tretjih držav neporočeni pari obravnavani na primerljiv način kot poročeni pari,

[...]“

6 Člen 3 te uredbe, naslovljen „Dostop do postopka za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito“, ki je v poglavju II te uredbe, naslovljenem „Splošna načela in zaščitni ukrepi“, v odstavku 1 določa:

„Države članice obravnavajo vsako prošnjo za mednarodno zaščito državljana tretje države ali osebe brez državljanstva, ki prošnjo vloži na ozemlju katere koli izmed članic, tudi na meji ali na tranzitnem območju. Prošnjo obravnava ena sama država članica, in sicer tista, ki je za to odgovorna glede na merila iz poglavja III.“

7 Člen 6 te uredbe, naslovljen „Zaščitni ukrepi za mladoletnike“, določa:

„1. Pri izvajanju vseh postopkov iz te uredbe je primarna skrb držav članic največja korist otroka.

[...]

3. Države članice pri ocenjevanju največjih koristi otroka tesno sodelujejo med sabo in upoštevajo zlasti naslednje dejavnike:

(a) možnosti ponovne združitve družine;

[...]“

8 Poglavje III Uredbe Dublin III, naslovljeno „Merila za določanje odgovorne države članice“, zajema člene od 7 do 15.

9 Člen 9 te uredbe, naslovljen „Družinski člani, ki so upravičeni do mednarodne zaščite“, določa:

„Kadar ima prosilec družinskega člana, ne glede na to, ali je bila družina že prej oblikovana v državi izvora, ki mu je kot upravičencu do mednarodne zaščite, dovoljeno prebivanje v državi članici, je ta država članica odgovorna za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, pod pogojem, da zadevne osebe pisno izrazijo to željo.“

10 Člen 12 navedene uredbe, naslovljen „Izdaja dokumentov za prebivanje ali vizumov“, v odstavkih 2 in 3 določa:

„2. Kadar prosilec poseduje veljavni vizum, je za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito odgovorna država članica, ki je vizum izdala [...],

3. Kadar prosilec poseduje več kot en veljaven dokument za prebivanje ali vizum, ki so jih izdale različne države članice, odgovornost za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito prevzamejo države članice po naslednjem vrstnem redu:

- (a) država članica, ki je izdala dokument za prebivanje, ki daje pravico do najdaljšega časa bivanja, ali, kadar so časi veljavnosti enaki, država članica, ki je izdala dokument za prebivanje z najpoznejšim datumom poteka veljavnosti;
- (b) država članica, ki je izdala vizum z najpoznejšim datumom poteka veljavnosti, kadar gre za različne vizume iste vrste;
- (c) kadar so vizumi različnih vrst, država članica, ki je izdala vizum z najdaljšim časom veljavnosti, ali, kadar so časi veljavnosti enaki, država članica, ki je izdala vizum z najpoznejšim datumom poteka veljavnosti.“

11 V poglavju IV Uredbe Dublin III, naslovljenem „Vzdrževane osebe in diskrecijske klavzule“, člen 16 te uredbe, naslovljen „Vzdrževane osebe“, v odstavku 1 določa:

„Kadar je prosilec zaradi nosečnosti ali novorojenega otroka, resne bolezni, hude invalidnosti ali starosti odvisen od pomoči svojega otroka, brata ali sestre ali starša, ki zakonito prebiva v eni od držav članic, ali je otrok, brat ali sestra ali eden od staršev prosilca, ki zakonito prebiva v eni od držav članic, odvisen od slednjega, država članica običajno prosilca obdrži skupaj ali združi s tem otrokom, bratom ali sestro ali enim od staršev, pod pogojem, da so družinske vezi obstajale že v državi izvora, da je otrok, brat ali sestra ali eden od staršev ali prosilec zmožen nuditi pomoč drugi vzdrževani osebi in da zadevne osebe pisno izrazijo to željo.“

12 V istem poglavju člen 17 te uredbe, naslovljen „Diskrecijske klavzule“, v odstavku 1, prvi pododstavek, določa:

„Z odstopanjem od člena 3(1) se lahko vsaka država članica odloči, da obravnava prošnjo za mednarodno zaščito, ki jo v njej vloži državljan tretje države ali oseba brez državljanstva, tudi če tako obravnavanje ni njena odgovornost glede na merila iz te uredbe.“

13 Člen 20, naslovljen „Začetek postopka“, ki je v oddelku 1 poglavja VI navedene uredbe, naslovljenega „Postopki za sprejem in ponovni sprejem“, v odstavku 3 določa:

„Za namene te uredbe je položaj mladoletnika, ki spremlja prosilca in je v skladu z opredelitvijo družinskega člana, neločljiv od položaja družinskega člana ter je predmet obravnave v državi članici, ki je odgovorna za obravnavo prošnje za mednarodno zaščito tega družinskega člana, tudi če mladoletnik ni sam po sebi prosilec, če je to v največjo korist mladoletnika. Enako se obravnavajo otroci, rojeni potem, ko prosilec prispe na ozemlje držav članic, brez potrebe po sprožitvi novega postopka za njihov sprejem.“

Nizozemsko pravo

14 Na podlagi člena 2 prve knjige Burgerlijk Wetboek (nizozemski civilni zakonik) se šteje, da je otrok, s katerim je noseča ženska, že rojen, če to zahteva njegova korist.

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

- 15 Tožeča stranka v postopku v glavni stvari, sirska državljanka, je od predstavništva Republike Litve v Belorusiji dobila vizum, veljaven od 10. avgusta 2016 do 9. novembra 2017.
- 16 Sirijo je zapustila julija 2017 in 27. septembra 2017, potem ko je med drugim prečkala Turčijo, Grčijo, Litvo in Poljsko, prišla na Nizozemsko.
- 17 Tožeča stranka v postopku v glavni stvari je 28. septembra 2017 na Nizozemskem vložila prošnjo za azil.
- 18 Ta tožeča stranka se je 10. oktobra 2017 poročila z državljanom tretje države, ki mu je ta država članica, v kateri prebiva od leta 2011, že priznala azil. Navedena tožeča stranka in njen mož sta se pred sklenitvijo zakonske zveze poznala, vendar takrat nista živela skupaj.
- 19 Nizozemski organi so 12. oktobra 2017 litovske organe zaprosili, naj sprejmejo tožečo stranko iz postopka v glavni stvari, ker je treba Republiko Litvo na podlagi člena 12(2) ali (3) Uredbe Dublin III šteti za odgovorno za obravnavanje prošnje za azil.
- 20 Litovski organi so se 12. decembra 2017 strinjali s tem sprejemom.
- 21 Ker je državni sekretar 2. februarja 2018 izdal osnutek odločbe o predaji tožeče stranke iz postopka v glavni stvari v Litvo, je ta tožeča stranka predložila pripombe na ta osnutek, pri čemer je 16. februarja 2018 izjavila in dokazala, da je noseča.
- 22 Državni sekretar je z odločbo z dne 12. marca 2018 odločil, da ne bo obravnaval prošnje za izdajo dovoljenja za začasno prebivanje prosilca za azil, ki jo je vložila tožeča stranka iz postopka v glavni stvari, ker je Republika Litva odgovorna za obravnavanje te prošnje (v nadaljevanju: sporna odločba).
- 23 Tožeča stranka v postopku v glavni stvari je 20. junija 2018 na Nizozemskem rodila hčer. V poročilu z dne 3. avgusta 2018, ki ga je predložila tožeča stranka v postopku v glavni stvari in ki sta ga pripravila dva strokovnjaka, je bilo na podlagi primerjave genskega materiala ugotovljeno, da je zakonec te tožeče stranke z verjetnostjo, ki se približuje gotovosti, oče tega otroka. Prav tako je oče *ex lege* na podlagi nizozemskega prava, ker je bil otrok rojen v času trajanja zakonske zveze.
- 24 Državni sekretar je zato hčerki tožeče stranke v postopku v glavni stvari izdal dovoljenje za začasno zakonito prebivanje, za katero velja omejitev, v skladu s katero mora prebivati „pri [očetu]“.
- 25 Tožeča stranka v postopku v glavni stvari je pri rechtbank Den Haag (sodišče v Haagu, Nizozemska), ki je predložitveno sodišče, vložila tožbo za odpravo sporne odločbe. V utemeljitev te tožbe se je sklicevala na kršitev člena 9, člena 16(1) in člena 17(1) Uredbe Dublin III v povezavi z največjo koristjo še nerojenega otroka ob vložitvi njene prošnje.
- 26 Najprej, predložitveno sodišče je v zvezi s členom 9 Uredbe Dublin III navedlo, da je trditev v zvezi s kršitvijo te določbe zavrnilo v vmesni odločbi z dne 4. aprila 2018. Zato naj bi bilo na to presojo vezano, če ni nujnega razloga za njeno spremembo.

- 27 Dalje, v zvezi s členom 17(1) te uredbe je to sodišče opozorilo, da čeprav je ob upoštevanju te določbe v tej vmesni odločbi menilo, da je bil preizkus, ki ga je v sporni odločbi opravil državni sekretar, preveč omejen, te presoje ni bilo mogoče ohraniti. Sodišče naj bi namreč v sodbi z dne 23. januarja 2019, *M. A. in drugi* (C-661/17, EU:C:2019:53, točka 71), medtem razsodilo, da preudarki v zvezi z otrokovo največjo koristjo države članice ne morejo zavezovati k uporabi tega člena 17(1) in torej k obravnavi prošnje, za katero ni pristojna. Ta razlaga prava Unije, ki jo je podalo Sodišče, naj bi bila nujni razlog za odstopanje od presoje, opravljene v vmesni odločbi.
- 28 Nazadnje, predložitveno sodišče v zvezi s členom 16(1) navedene uredbe opozarja, da bi bilo treba po mnenju tožeče stranke iz postopka v glavni stvari to določbo razlagati široko, tako kot velja za razlago podobne določbe, ki je veljala pred njo, iz člena 15(2) Uredbe Dublin II, ki jo je Sodišče uporabilo v sodbi z dne 6. novembra 2012, *K* (C-245/11, EU:C:2012:685), ker glede na otrokovo največjo korist ne bi bilo pomembno, da družinska vez med očetom in še nerojenim otrokom v državi izvora matere ni obstajala.
- 29 Nasprotno pa državni sekretar trdi, da se člen 2 prve knjige nizozemskega civilnega zakonika nanaša le na civilne pravice, ne pa na pravice v zvezi s prebivanjem ali odgovornostjo za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito. Poleg tega naj se člen 24 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah ne bi nanašal na varstvo še nerojenega otroka. Poleg tega naj se člen 16 Uredbe Dublin III ne bi nanašal na razmerja odvisnosti med prosilcem za mednarodno zaščito in njegovim partnerjem. Razlaga, ki jo je Sodišče podalo v sodbi z dne 6. novembra 2012, *K* (C-245/11, EU:C:2012:685), naj bi bila v zvezi s tem prekoračena, razen v delu, v katerem je v tej sodbi poudarjena zahteva po obstoju družinske vezi v izvorni državi. Nazadnje, ta uredba naj se za hčer tožeče stranke v postopku v glavni stvari ne bi več mogla uporabiti, ker je ta hči medtem pridobila dovoljenje za začasno prebivanje, s katerim ji je bilo dovoljeno, da ostane pri svojem očetu. Poleg tega naj bi bilo, če bi to bilo v največjo korist otroka, družinsko življenje z obema staršema mogoče v Litvi.
- 30 Predložitveno sodišče meni, da je bila glede na datum poroda tožeče stranke iz postopka v glavni stvari ta noseča od približno sredine septembra 2017, torej pred vložitvijo njene prošnje za mednarodno zaščito. V skladu s členom 2 prve knjige nizozemskega civilnega zakonika pa naj bi obstajala obveznost, da se otrok, s katerim je bila noseča tožeča stranka v postopku v glavni stvari, šteje za že rojenega, če je to v korist tega otroka.
- 31 Zato naj bi se postavljalo vprašanje, ali pravo Unije nasprotuje temu, da se koristi še nerojenega otroka avtonomno upoštevajo pri določitvi države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za azil, in kadar se sprejme odločitev o predaji. V zvezi s tem naj bi Sodišče v sodbi z dne 23. januarja 2019, *M. A. in drugi* (C-661/17, EU:C:2019:53), že razsodilo, da iz člena 20(3) Uredbe Dublin III izhaja, da se za ohranitev enotnosti družine šteje, da je v največjo korist otroka. Po eni strani pa naj bi ta določba izrecno priznavala enak status otroku, ki se rodi po prihodu prosilca za azil na ozemlje države članice, kot otroku, ki spremlja tega prosilca. Po drugi strani naj bi bilo napačno šteti, da bi se ta enotnost lahko uresničila v času obravnavanja prošnje za azil v Litvi, ker otrokov oče nima pravice do prebivanja v tej državi članici.
- 32 Drugo vprašanje, ki ga je treba rešiti, naj bi bilo, ali je uporaba člena 16(1) Uredbe Dublin III izključena. V skladu z besedilom te določbe naj bi se namreč ta določba nanašala le na otroke, brate, sestre, očeta in mater prosilca, ne pa na zakonca prosilca. Vendar naj bi Sodišče v sodbi z dne 6. novembra 2012, *K*, (C-245/11, EU:C:2012:685), podobno določbo, ki je veljala pred tem členom 16(1), in sicer člen 15(2) Uredbe Dublin II, razlagalo široko.

- 33 Če bi se navedeni člen 16(1) lahko uporabil, bi se postavilo tudi vprašanje, ali je nosečnost tožeče stranke v postopku v glavni stvari ustvarila položaj odvisnosti od njenega moža v smislu te določbe. V zvezi s tem naj bi bilo treba upoštevati dejstvo, da ta tožeča stranka nima družine ali drugih sorodnikov v Litvi, da ne pozna jezika te države članice in nima sredstev za preživljanje. Razmerje odvisnosti pa naj bi načeloma obstajalo med zelo mladim otrokom in vsakim od njegovih staršev.
- 34 Nazadnje, ob predpostavki, da pravo Unije ne nasprotuje upoštevanju koristi še nerojenega otroka, predložitveno sodišče sprašuje, ali koristi takega otroka pomenijo, da so bili nizozemski organi na podlagi člena 16(1) Uredbe Dublin III dolžni, razen v izjemnih okoliščinah, zagotoviti, da lahko ta otrok ostane z očetom v času obravnave prošnje za mednarodno zaščito.
- 35 V teh okoliščinah je rechtbank Den Haag (sodišče v Haagu) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:
- „1. Ali pravo Unije nasprotuje temu, da se pri določitvi države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za azil, z določbo nacionalnega prava prizna samostojen pomen koristi otroka, s katerim je bila prosilka noseča ob vložitvi prošnje?
2. (a) Ali člen 16(1) Uredbe Dublin III nasprotuje temu, da se ta določba uporabi v primeru prosilkininega zakonca, ki zakonito prebiva v državi članici, na katero je prošnja naslovljena?
(b) Če ni tako, ali je nosečnost prosilke pomenila odvisnost od zakonca, s katerim je bila noseča, v smislu navedene določbe?
3. Ali je mogoče – če pravo Unije ne nasprotuje temu, da se pri določitvi države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za azil, na podlagi določbe nacionalnega prava koristi nerojenega otroka prizna samostojen pomen – člen 16(1) Uredbe Dublin III uporabiti za razmerje med nerojenim otrokom in očetom tega nerojenega otroka, ki zakonito prebiva v državi članici, na katero je prošnja naslovljena?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Drugo in tretje vprašanje

- 36 Predložitveno sodišče z drugim in tretjim vprašanjem, ki ju je treba obravnavati skupaj in na prvem mestu, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 16(1) Uredbe Dublin III razlagati tako, da se uporablja, kadar obstaja razmerje odvisnosti bodisi med prosilcem za mednarodno zaščito in njegovim zakoncem, ki zakonito prebiva v državi članici, v kateri je bila vložena prošnja za tako zaščito, bodisi med še nerojenim otrokom tega prosilca in tem zakoncem, ki je tudi oče tega otroka.
- 37 V zvezi s tem je treba opozoriti, da v skladu s to določbo države članice običajno prosilca obdržijo skupaj ali združijo z njegovim „otrokom, bratom ali sestro ali staršem“, ki zakonito prebiva v eni od držav članic, če je med njimi razmerje odvisnosti, pod pogojem, da so družinske vezi obstajale že v državi izvora, da je ta otrok, brat ali sestra ali eden od staršev ali prosilec zmožen nuditi pomoč drugi vzdrževani osebi in da zadevne osebe pisno izrazijo to željo.

- 38 Ugotoviti je treba, da je iz tega besedila jasno razvidno, da se člen 16(1) Uredbe Dublin III ne uporablja v primeru razmerja odvisnosti med prosilcem za mednarodno zaščito in njegovim zakoncem, saj se ta določba ne nanaša na tako razmerje odvisnosti.
- 39 Kot sta pravilno poudarili nizozemska vlada in Evropska komisija, razlaga, ki jo je Sodišče podalo v točkah od 38 do 43 sodbe z dne 6. novembra 2012, K (C-245/11, EU:C:2012:685), izraza „sorodnik“ iz člena 15(2) Uredbe Dublin II, ki je veljal pred členom 16(1) Uredbe Dublin III, v zvezi s tem ni pomembna, saj je bil z zadnjenavedeno določbo ta izraz nadomeščen z izčrpnim seznamom oseb, med katerimi ni zakonca ali zunajzakonskega partnerja v trajnem razmerju, čeprav sta ta ena izmed „družinskih članov“, kot so ti člani opredeljeni v členu 2(g) Uredbe Dublin III.
- 40 Poleg tega je iz člena 16(1) Uredbe Dublin III prav tako jasno razvidno, da se ta določba uporablja le v primeru razmerja odvisnosti, v katero je vključen prosilec za mednarodno zaščito, bodisi da je ta odvisen od oseb, ki so našteje v tej določbi, bodisi da so te, nasprotno, odvisne od tega prosilca.
- 41 Iz tega sledi, da se ta določba ne uporablja v primeru razmerja odvisnosti med otrokom takega prosilca in eno od teh oseb, kot je v obravnavanem primeru oče tega otroka, ki je tudi zakonec prosilke za mednarodno zaščito iz postopka v glavni stvari.
- 42 Glede na zgornje preudarke je treba na drugo in tretje vprašanje odgovoriti, da je treba člen 16(1) Uredbe Dublin III razlagati tako, da se ne uporablja, če obstaja razmerje odvisnosti bodisi med prosilcem za mednarodno zaščito in njegovim zakoncem, ki zakonito prebiva v državi članici, v kateri je bila vložena prošnja za tako zaščito, bodisi med še nerojenim otrokom tega prosilca in tem zakoncem, ki je tudi oče tega otroka.

Prvo vprašanje

- 43 Ker se predložitveno sodišče s prvim vprašanjem ne sklicuje na nobeno posebno določbo prava Unije, je treba opozoriti, da mora Sodišče v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča v okviru postopka sodelovanja med nacionalnimi sodišči in Sodiščem, vzpostavljenega v členu 267 PDEU, nacionalnemu sodišču podati koristen odgovor, ki mu omogoča rešitev spora, o katerem odloča. Ob upoštevanju tega lahko Sodišče po potrebi preoblikuje vprašanje, ki mu je bilo predloženo. Sodišče lahko za to iz vseh elementov, ki jih je predložilo predložitveno sodišče, zlasti iz obrazložitve predložitvene odločbe, izlušči elemente navedenega prava, ki jih je treba razložiti ob upoštevanju predmeta spora o glavni stvari (sodba z dne 20. oktobra 2022, Koalitsia „Demokraticzna Bulgaria – Obedinenie“, C-306/21, EU:C:2022:813, točki 43 in 44 ter navedena sodna praksa).
- 44 V obravnavanem primeru je iz predloga za sprejetje predhodne odločbe razvidno, da je predložitveno sodišče, kot je bilo navedeno v točki 27 te sodbe, v vmesni odločbi, izdani v okviru zadeve v glavni stvari, najprej menilo, da državni sekretar v sporni odločbi ni pravno zadostno preučil vpliva člena 17(1) Uredbe Dublin III. Vendar se zdi, da je to sodišče to presojo pozneje spremenilo po razglasitvi sodbe z dne 23. januarja 2019, M. A. in drugi (C-661/17, EU:C:2019:53).
- 45 V teh okoliščinah je treba šteti, da predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 17(1) Uredbe Dublin III razlagati tako, da nasprotuje temu, da zakonodaja države članice pristojnim nacionalnim organom zgolj zaradi otrokove največje koristi nalaga, naj

obravnavajo prošnjo za mednarodno zaščito, ki jo je vložila državljanka tretje države, ko je bila ta ob vložitvi prošnje noseča, čeprav merila iz členov od 7 do 15 te uredbe drugo državo članico določajo kot odgovorno za to prošnjo.

- 46 V zvezi s tem je treba opozoriti, da v skladu s členom 3(1) Uredbe Dublin III prošnjo za mednarodno zaščito obravnava ena sama država članica, in sicer tista, ki je za to odgovorna glede na merila iz poglavja III te uredbe, ki vsebuje člene od 7 do 15.
- 47 Vendar člen 17(1) Uredbe Dublin III z odstopanjem od tega člena 3(1) določa, da se lahko vsaka država članica odloči, da obravnava prošnjo za mednarodno zaščito, ki jo v njej vloži državljan tretje države ali oseba brez državljanstva, tudi če glede na ta merila tako obravnavanje ni njena odgovornost.
- 48 Res je Sodišče – kot je poudarila nizozemska vlada – v točki 72 sodbe z dne 23. januarja 2019, M. A. in drugi (C-661/17, EU:C:2019:53), v bistvu presodilo, da člen 6(1) Uredbe Dublin III državi članici, ki na podlagi meril, opredeljenih v poglavju III te uredbe, ni odgovorna za obravnavo prošnje za mednarodno zaščito, ne nalaga, naj upošteva največjo korist otroka in naj to prošnjo na podlagi člena 17(1) navedene uredbe obravnava sama.
- 49 Vendar je treba ugotoviti, da iz te sodbe prav tako izhaja, da državi članici nič ne preprečuje, da obravnava tako prošnjo, ker je taka obravnava v največjo korist otroka.
- 50 Sodišče je namreč v navedeni sodbi presodilo tudi, da je iz samega besedila člena 17(1) Uredbe Dublin III jasno razvidno, da ta določba, katere namen je ohraniti prerogative držav članic pri izvrševanju pravice do priznanja mednarodne zaščite s tem, da vsaki državi članici omogoča, da se na podlagi političnih, humanitarnih ali praktičnih preudarkov suvereno odloči, da bo sprejela obravnavo prošnje za mednarodno zaščito, tudi če ni odgovorna na podlagi meril, opredeljenih v tej uredbi, odločitev o taki obravnavi prepušča njihovi diskreciji, pri čemer izvrševanje možnosti, ki jo predpisuje ta določba, poleg tega ni pogojena z nobenim posebnim pogojem. Zato mora zadevna država članica glede na obseg diskrecijske pravice, ki jo tako daje ta uredba, določiti okoliščine, v katerih želi uporabiti možnost iz tega člena 17(1), in se odločiti, da bo sama obravnavala prošnjo za mednarodno zaščito, za katero na podlagi meril, opredeljenih v navedeni uredbi, ni odgovorna (glej v tem smislu sodbo z dne 23. januarja 2019, M. A. in drugi, C-661/17, EU:C:2019:53, točke od 58 do 60 in 71).
- 51 V obravnavani zadevi pa je iz predloga za sprejetje predhodne odločbe razvidno, da po mnenju predložitvenega sodišča določba nizozemskega civilnega zakonika, v skladu s katero je treba za še nerojenega otroka šteti, da je že rojen, kadar to narekuje njegova korist, zaradi posebnega pomena, ki ga ta določba pripisuje največji koristi otroka, nacionalnim organom zgolj iz tega razloga nalaga, naj obravnavajo prošnjo za mednarodno zaščito, ki jo je vložila državljanka tretje države, ko je bila ta ob vložitvi te prošnje noseča, čeprav merila, določena v poglavju III Uredbe Dublin III, določajo drugo državo članico kot odgovorno za to prošnjo.
- 52 To sodišče tako meni, da ta določba nacionalnega prava nizozemskim organom nalaga, da v takih okoliščinah uporabijo možnost, ki jo ponuja diskrecijska klavzula iz člena 17(1) te uredbe.
- 53 Vendar mora predložitveno sodišče preučiti, ali so v zadevi v glavni stvari pristojni nacionalni organi kršili nacionalno pravo s tem, da so zavrnilo prošnjo za mednarodno zaščito, ki jo je vložila tožeča stranka v postopku v glavni stvari, čeprav je bila ob vložitvi te prošnje noseča.

- 54 Glede na zgornje preudarke je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 17(1) Uredbe Dublin III razlagati tako, da ne nasprotuje temu, da zakonodaja države članice pristojnim nacionalnim organom nalaga, da zgolj zaradi največje koristi otroka obravnavajo prošnjo za mednarodno zaščito, ki jo je vložila državljanica tretje države, ko je bila ta ob vložitvi prošnje noseča, čeprav merila iz členov od 7 do 15 te uredbe določajo drugo državo članico kot odgovorno za to prošnjo.

Stroški

- 55 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (deseti senat) razsodilo:

- 1. Člen 16(1) Uredbe (EU) št. 604/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državljan tretje države ali oseba brez državljanstva**

je treba razlagati tako, da

se ne uporablja, če obstaja razmerje odvisnosti bodisi med prosilcem za mednarodno zaščito in njegovim zakoncem, ki zakonito prebiva v državi članici, v kateri je bila vložena prošnja za tako zaščito, bodisi med še nerojenim otrokom tega prosilca in tem zakoncem, ki je tudi oče tega otroka.

- 2. Člen 17(1) Direktive 604/2013**

je treba razlagati tako, da

ne nasprotuje temu, da zakonodaja države članice pristojnim nacionalnim organom nalaga, da zgolj zaradi največje koristi otroka obravnavajo prošnjo za mednarodno zaščito, ki jo je vložila državljanica tretje države, ko je bila ta ob vložitvi prošnje noseča, čeprav merila iz členov od 7 do 15 te uredbe določajo drugo državo članico kot odgovorno za to prošnjo.

Podpisi